

Pélé Yoets

Guer - Guimel

כתיב (דברי הימים א כט): גרים אנחנו על הארץ, וכתיב (תהלים לט יג) כי גר אנכי עמך. וזה כלל גדול בכל היהדות שלא ילך האדם אחר המותרות ולא יקפיד על המאכלים ולא על המלבושים ולא על דירה נאה, אלא כאורח נטה ללון בדרך כך יתרצה בכל הבא לידו, וכל מגמתו תהיה על העולם הבא כי שם ביתו. ואפלו מה שילך אחר עניני העולם הזה תהיה מגמתו להיות לו הכנה להשיג ארחות חיים וכל מעשיו יהיו לשם שמים

(אבות ב, יב) ובל יוסיף על מה שהוא מכרח לצרך חפצי שמים. ואל ישיאנו יצרו במשאות שוא ומדוחים אף על פי כי כן דרכו של יצר הרע שמראה כל המותרות כאלו הם הכרחים גמורים לעבודת השם יתברך, אבל צריך דעת יתרה להבחין בין הכרחי למותרות ושלא לילך אחר עצת יצרו עד בוא רעהו יצר הטוב וחקרו:

והן אמת שכתבו הפוסקים (שו"ע יו"ד סי' קנט, סעיף א) לענין מאי דקימא לן דאסור להלוות לגוי ברבית אלא כדי חייו, שעכשו הכל כדי חייו שרבו המסים וארנונות והנדניאות ושאר הוצאות, אבל אני אומר שבדרך שאדם רוצה לילך מוליכים אותו (מכות י ב). מי שעושה מלאכתו קבע ויגע להעשיר בתחבולות ובדעת חדרים ימלאו, הקדוש ברוך הוא מזמין לו הוצאות שיהא מוציא הרבה, ואז חושב יפה עשיתי שטרחתי בעשר אצבעותי להרויח הרבה שאם לא כן מהיכן הייתי מוציא ההוצאות הללו. ולא ידעו תועי רוח שאם היה מרויח מעט גם הקדוש ברוך הוא היה מזמין לו

Questions au Rav Dayan (tome 6)

Ces questions, vous vous les êtes posées un jour, ou vous vous les poserez dans l'avenir...

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

שתהא הוצאתו מועטת. ואם ירצה האדם לעשות תורתו
קבע רב היום ומלאכתו עראי, מבטח לו שלא יחסר לחמו די

מחסורו אשר יחסר לו, שכבר הבטיח שהוא נותן לחם לכל בשר
כי לעולם חסדו. וכתוב (תהלים קמה טז): פותח את ידך
ומשביע לכל חי רצון, ומה שסובל האדם טרח וצער ועמל עד
שלפעמים נטרד מן העולם הזה ומן העולם הבא, הכל הוא
בשביל שרוצה לילך אחר המותרות ותענוגות בני אדם הן הם
נגעי בני אדם, וזו היא כל רעת האדם אוכל פרות בעולם הזה,
עמל וכעס משכימי קום מאחרי שבת אוכלי לחם העצבים (שם
קכז ב), והקרן קימת לעולם הבא, שהמטבע של עולם הזה
בטל ואכלו את חקם על העונות ופשעים ובטול תורה ומצוות
וכדומה:

ואבינו הראשון יעקב בחיר שבאבות לא שאל מאת ה' אלא
לחם לאכל ובגד ללבש, וכבר אמר התנא (אבות ו ד) כך היא
דרכה של תורה פת במלח תאכל ומים במשורה תשתה ועל
הארץ תישן וחיי צער תחיה ובתורה אתה עמל. והן אמת
שבדורות הללו אין אדם יכול להוכיח לחברו על דבר זה
ולומר לו ראה דברי התנא שאמר פת במלח לא פת בבשר
וכדומה, ואמר ומים ולא יין, ועל הארץ לא על כרים וכסתות
טובים וכדומה, שאם יאמר אדם לחברו רישא דמתניתין
יקרא לו סיפא דמתניתין ויאמר לו, ואם אתה עושה כן. ועוד
מענה בפינו, שהתנא ממשפחת בריאים היה, אבל עתה לא
נוכל לאכל פת במלח אלא פרוסת המוציא בלבר, לכן צריכים
לנו שאר תענוגים כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם. וזה

Questions au Rav Dayan (tome 6)

Ces questions, vous vous les êtes posées un jour, ou vous vous les poserez dans l'avenir...

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

אמת לפי מה שהרגלנו נעשה לנו הכרחי, על דרך שאמרו
(כתובות סז, ב) די מחסרו אשר יחסר לו (דברים טו ח) אפלו
סוס לרכב עליו

ועבד לרוץ לפניו, אבל זה אין הקדוש ברוך הוא נותן לאדם
אלא לפי מעשיו, שאם זוכה נותן את אכלם בעתו שכל אחד לפי
מה שהרגל הקדוש ברוך הוא מזמן לו באיזה אופן שיהיה או
שירויה די מחסורו או מן הצדקה, כעבדא דמיתי בש"ס (שם)
באותו עני שהיה רגיל לסעד בתרנגלת פטומה ויין ישן, עין שם,
אבל אם אין לו זכות תולה כדי שיתנו לו למותרות והוא מוציא
הוצאות במותרות, ימצאוהו רעות רבות וצרות כמאמר רבותינו
זכרונם לברכה (פסחים קיד א) דאכל אליתא טשי בעליתא,
דאכל קקולי (דהינו עשבים) אקיקלי דמתא שכיב. ואמרו (שם)
אכל בצל ושב בצל, ואל תאכל תענוגים ויהיה לבך רודף עליך:
וביד האדם להרגיל טבעו מעט מעט להסתפק במועט ולהיות
מצטמק ויפה לו, ואם הוא מצטער כך היא חובתנו וכך נאה לנו
לחיות חיי צער על התורה ועל העבודה ועל חרבן בית המקדש
ובטול תורה ועבודה ועל רעות רבות שגרמנו בעונותינו, ולכן
אפלו אם הרחיב ה' את גבולו לעולם יהיה מצטמק ויפה לו.
צא ולמד מאבותינו הקדושים, שכל ימיהם היו גרים עלי
ארץ ולא פנו אל תענוגות בני אדם, רק לעולם היו יושבי
אהלים בלי כל בית, ובנקל היו נודדים ממקום למקום.
וכשבקש יעקב לישב בשלחה, תכף קפץ עליו רגזו של יוסף
(רש"י וישב לז ב). כל שכן אנן יתמי דיתמי המלאים עונות,
שאם נבקש תענוגות נאכל עולמנו בחיינו, חס ושלום,
ומה נאכל לעולם הבא. ונהי שאמרו (ערובין נד, א) אם יש לך
היטב לך, זהו שלא למעט מההכרחי לפי מה שהוא אדם
לפי המקום

ולפי הזמן, אז אם יש לו הרשות בידו להוציא הוצאות כפי צרכו,
אבל אם אין לו אין ראוי להיות יגע להעשיר כדי להוציא הוצאות
מרבות, ויותר טוב שירויה קמעא ויוציא קמעא כעובר ארח, ולא

Questions au Rav Dayan (tome 6)

Ces questions, vous vous les êtes posées un jour, ou vous vous les poserez dans l'avenir...

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

ירבה טרח להיות כקרח, כי גורם לו להיות מכאן ומכאן קרח. אבל מי שהוא כגר בעולם הזה יבנה לו בית נאמן לעולם הבא, כי יהיה אהוב למעלה, שהרי בשלשים וששה מקומות צותה תורה על אהבת הגר והקדוש ברוך הוא כביכול הוא הראשון שמקים כל התורה כלה והוא אוהב גר לתת לו לחם ושמלה, וביד כל אדם לעשות עצמו גר בארץ כאשר יהיה נכנע כנפש הגר ולא יבקש ללכת בגדולות ובנפלאות:

ומאחר שכל כך צותה תורה על אהבת הגר, כי יקרה שיבוא גר צדק ראוי לרחם עליו במאד מאד ולהעניקו בממון ולבקש לו מנוח אשר ייטב לו ולפיסו בדברים טובים, אף על פי דחשיד טובא שיחזר לסורו הרע כאשר עינינו רואות, לא מפני זה יהיה העושה טובה עמו תוהה על הראשונות, חס ושלום, ולא יהא מושך ידו לעשות טוב עם גרים אחרים, כי אין לנו אלא לראות באשר הוא שם ולקים מצות יוצרנו, ואם אחר כך יצא לתרבות רעה איהו ניהו דאפסיד אנפשה, ושכר מצוה עומדת לעד:

ובכלל מצות אהבת הגרים הוא לעזר ולסיע לאיש הנודד ממקומו והוא גר בארץ נכריה, ולא דוקא גר צדק, דאטו יציבא בארעא וגיורא בשמי שמיא זזיל בתר טעמא דכתיב (שמות כג ט) ואתם ידעתם את נפש הגר כי גרים הייתם בארץ מצרים. הרי בהדיא דקרא משתעי על מי שהוא גר בארץ נכריה בלי רע ואח ואין לו מכיר ורוחו נמוכה ולבו נשבר ונדכה, ראוי לרחם עליו ולקרבו ולהיות עמו אוהב ורע ולעזרו ולתמכו בכל הבא בידו, ובזה מקים מצוה רבה זו. וביותר יגדל המצוה הזאת על אשכנזי ההולך בין הספרדים או ספרדי בין האשכנזים וכדומה, שגם לשון אין להם אשר לא ישמעו איש שפת רעהו והם מתדכאים הרבה שאין יכולים להגיד צערם ולהראות ערכם, כי יש גם כן בעלי תורה אבל אין להם פה לדבר ומסוה הבושה על פניהם ואין להם מצח להרים ראש, על אלה ראוי לרחם ביותר ולמצוה רבה

Questions au Rav Dayan (tome 6)

Ces questions, vous vous les êtes posées un jour, ou vous vous les poserez dans l'avenir...

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

תחשב, לא כאשר יש רבים מעמי הארץ אומרים שהספרדי ילך אצל ספרדים ואשכנזי אצל אשכנזים וכל מין ירחם על מינו כאלו אנו שתי אמות חס ושלום, בודאי שהאומר כך חרף מערכות אלקים חיים כי חרפה היא לנו בני ישראל גוי אחד בארץ שנפרד איש מאחיו, כי כלנו בני איש אחד נחנו, אל אחד לכלנו, אב אחד לכלנו, תורה אחת ומשפט אחד, ולמה נבגד איש באחיו. ואם הלשונות לארצות הם מחלקים מה בכך, ומה בין ספרדי לאשכנזי או שאר לשונות, חלילה לעשות שום חלוק, אדרבה, יגדל החיוב לרחם ולסיע למי שהוא מלשון אחר מטעם מצות אהבת הגר כדבר האמור. והמרחם מרחמין עליו מן השמים, ישלם ה' לעושה הטובה שבעתים:

Questions au Rav Dayan (tome 6)

Ces questions, vous vous les êtes posées un jour, ou vous vous les poserez dans l'avenir...

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions